

آبونه سرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۳۵) ، التي
آیلغی (۳۵) غروشدرد .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷) ، التي
آیلغی (۹) در نقدر .

اداره خانه

باب عالی حاده سنده ورخان بک خاننده
نومرو ۲۳-۲۶

اضطارات

آبونه بدلی پشیندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدیامه یں یازیلر
احاده اولومار .

~~~~~

الکشاف

سر ۱۳۳۰

اضطارات

رساله مزیدن آلدیغو کو . تراک شهر طریقه
بتون . زایلر هر هانکی رغزته طرفندن
اقتباس اولونه یییر .

§

مکتوبلارک ، امضالارک واضح و
ارقوناتی اولسی و آبونه صوره
نومروسی محتوی بولونسی لازمدرد .

§

ممالك اجنبیه بجهون آبونه اولانلارک
آدر - لرینک قرائسز ده یازیلر
رجا اولنور .

§

اون آبونه قید ایدن ذاته بر آبونه
مجاناً تقدیم اولنور .

~~~~~

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته لقی جموعه اسلامیه در

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ارباب

جلد ۲ - ۹

۲۱ ربیع الاول ۱۳۳۱ پنجشنبه ۱۴ شباط ۱۳۲۸

عدد ۵۱ - ۲۳۳

افکاره شو قیصه مکتوبی کوندردی و بروجہ آتی تکلیفاتده بولوندی :

ملیتی نرزیل ، دینی تحفیر اولونامه نورک واسلامدره

فرانسه نك رسمی برما موری ، (قله رمون - فهران) دارالفنون ادبیات شعبه سی مدیری (دودویس ، دوده ژهر) رسمی بر موقعدہ ترکک و مسلمانلق علیهنده آغزه آلمیایه جق درجه ده بعض تقوهات بی ادبانه ده بولندیغنی محترم تصویر افکاره کوندریلن بر مکتوبده اوقودم . هرکس کی بالطبع بنده متأثر اولدم .

فقط اولیه سرخوش بر فرانسز کلخان بکنه قارشی سوزله جواب وریلدی کوجوکلک بولدم . اگر بز آدم ایسه ک (یعنی حیوان دکل ایسه ک) اورسی برما مورک رسمی بر موقعدہ کی تجاوزینه قارشی :

اولا — فرانسه ده کی طلبه لرمن فرانسه بی همان ترک ایدرلر ؛ ثانیاً — عموم ممالک عثمانیه واسلامیه مکتبلرندن فرانسزجه درسلی قالدیریلر . [یرینه انگلیز ویا آلمان لسانلری کی ملتی ده ازیاده متانت فکریه ونجابت خلقیه آلدیدیرمه جق لسانلر اقامه اولنور .]

ثالثاً — جرادمشهره کی مملکتتمزک الکجری نقطه لرینه قدر صوقوله رق عروق حیاتنری آمن فرانسز مکتبلرنده کی طلبه لرمن همان آلتیر و فیما بعد هیچ بر نورک واسلام بر فرانسز مکتبه کوندریلر ؛

رابعاً — فرانسزجه بیلن هیچ بر نورک واسلام بعدما فرانسزجه قونوشماهی عهده ایدر ؛

خامساً — بعدما غزته لرمن (دودویس) کی کلخان بکلرک اجدادی اولان ناپولیونلرک ویا بیلیم کیملرک مزیا تندن ، بیلیم نه سندن بحث ایتمکدن صیقیلیر . عزت نفسی ، ملوث چامورلر ایچریسنه آتیلیم ایسته نیلن بر ملت ، اگر یاشامق عزمنده ، حقارته مستحق اولماق فکرنده ایسه مدنی ملترک اک اشاغی طبقه سنده بولوندیغنی فرض ایدیلن چینیلردن اولسون درس عبرت آلیر .

درت سنه مقدم توکیوده ایکن شاهی اولدیم بروقه بی بوراده حیت درسی اولق اوزره ترک واسلاملرک اوپوشمش قفالینه چارپیورم :

برکون توکیو غزته لرندن (یاماتا) جریده سی فورموز آطه سی مسئله سی مناسبیله چینیلیر حقنده تحفیر آمیز بر عباره قوللاشمیدی . ایرتسی کون توکیو دارالفنونلرنده موجود اولان اون بیک چین طلبه سی پروتستو اولق اوزره برکونک ایچنده کاملاً شمندوفرلر طوله رق ناغازا کی طریقیله چینه متوجه حرکت ایتدیلر . شمندوفر حرکت ایدرکن بیکلرجه چینیلرک آغزندن چیقان (یاشاسون چین ، قهر اولسون ژاپونیا) صدای غلغله داری میقادو جنابلرینک سرانی بیله تتره شمیدی . ایشک وخامتی حس ایدن ژاپونیا حکومتی غزته یی محکمه یه تودیع ایتمش ، درعقب چینلی طلبه یه رسماً ترضیه ویرمش ، ناغازا کی یه طویلانان طلبه نك بالجله مصارفی درعهده ایده رک هپسینی معزراً تکرار توکیویه کتیرمشدی .

ایشته یاشامق ایسته یین ملتر موجودیتلرینی بویله کوسترلرلر . یوقسه سوزله

دکل .

عبدالرشید ابراهیم

بونک اوزرینه عثمانلی دارالفنون طلبه لری قونفرانس سالوننده براجتماع عقد ایدرک متعدد نطقلر ایراد ایلدیلر ؛ نتیجه ده « کرک خطییک عزت نفسمزی تحفیر ایدن بیاناتندن ، کرکسه فرانسز افکار عمومیه سنک صوک زمانلرده ترککلکک و مسلمانلغک علیهنه متوجه اسفه شایان تجلیاتندن دولایی فی مابعد بالعموم مکاتب رسمیه مزده تدریس ایدیلن فرانسزجه نك رفع والغاسی و فرانسه نك مرکز و ولایاتنده تحصیله بولنان طلبه عثمانیه نك اورادن باشقه دیاره نقل ایدلمسی

ورسمی مکتبلریمزده معلملک ایدن فرانسه لر یول ویرلمسی ، خصوصی عثمانلی معارف نظارتندن رجا اولوندیغنی کی ، « مهم بر علم مؤسسه سنک مدیری اولان بویله جاهل و نزا کتسز بر آدمی رسمی ساحه سنده آلان محافظه ایتمش اولماسندن طولایی ده فرانسه معارف نظارتنه قارشی بیوک تأسفلر بیان ایدیلدی . (ده دویس دوزه ره) یه ده « نزا کت ، ادب شرق حقنده تتبع ایتک لزومی توصیه اولوندی .

فقط عجایبونلرک هپسینی صابون کوبوکی کی شرک قبه لاقیدیسنده بر آن ایچون یوکسلوب وصوکرار بروجه معتاد سونه جکمی ؟ بونی معارف نظارتنک ویره جکی قرار و طلبه نك طوته جنی مسلاک کوستره جکدر ؛

مکتبانیست

طوبرا غمزده اجنبی مکتبلری

محترم سبیل الرشادک سوک نسخه لری اک کور غضبیه وطنمزک تقدیر وبلکه ده تشخیص ایدیه مامش بر جرحه سنی تشریح ایدیوردی . اسلام دیارنده اجنبی مکتبلرینک تأثیرات مفسد تکارانه سی عنوانلی مقاله یی اوقودیم زمان ، روحده او یانان انتقام ونفرت دویغولرینی تعقیب ایدن شی ؛ ملتداشلمه بومؤسسه لرک آلمی صحنه لرینی کوسترمک ، اولو حه لرک اوزرنده اوینامش شیطنت رولارینی ، مسعدت انگیز امللرینی تشریح وتشمیر ایتک فکری اولدی .

رشدی تحصیل بیتردکن صوکرار ، قضامنک فیض آلاجق باشقه بر منبی بولونمادیغندن - آواره کزمامکلمک ایچین - بی فزدرلر مکتبه ویرمشلردی . آلتی ، یدی یاشلرنده خرسیتان آرقداشلرم بولونان صنفمک تک فلسفی بولوندیم زمان ، قلبمک وریدالحیاتی کیره ن اندیشه اسلامیتک ، ملتیمک منسی قالماسی ایدی . دورت طرفک فرانسه خریطه سیله قابل ، کوزلریمک ، قولقلریمک فرانسز منقبه لرله دولو اولدینی بوتون درس وقتلرمده بیله زواللی ملتیمی ، دوشونمک ایچین شدتلی براحتیاج دویار ، بو احتیاجک آلتنده ازلیردم . تنفس ایچین درسخانه دن چیقوب ینه کیردکجه تکرار ایدیلن « دعا » لری ائساننده بن یاب یالکز ، صیرامک اوزرینه یاصلانیر ، کوزلریمک اوکنده ، قولقلریمک یاننده یاییلان « مراسم » له هیچ برعلاقه بولونمادیغنی کندیمه اخطار وتلقین ایتک چالیشیردم . بو مجادله لر ، بن ایچین بر احتیاج حالی آلمشدی .

ینه برکون معلم ، « - عبادتیر ، اللهه مخصوص اولدیغندن مقدس وحرمته شایاندر ؛ ایشته بونک ایچین بز دعا ایدرکن ، سن خشوع ایله دیکله مه لی وبوخشوعکی کوستره جک بر طور آلمی سک . » دی یه رک کندی آلیله قوللریمه چارازواری بر وضعیت ویرنجه قلبمه ، روحه حکم ایدن اسلامیتک آغلادیغنی دویدم .

آرتق بو حالره یاواش یاواش عصیان ایدیوردیم :

اوقودیمز [قرون وسطی [۱]] تاریخنده پیغمبریمز افندیز حضرتلرینی یالکز قوری بر [Mahomes = ماهومه طرزنده کوردکجه بایاغی روح صیقیلیر و او درس مزی اعاده ایدرکن Notre-Signeur mahomes — نوتر سینور ماهومه] شکلنده اوقوماغه قادر واریردم . بو ، صریح برحتم ایکن هر طرفدن قویان مستهزی قاه قاهر ، بنی ، ایکنجی دفعه سننده سکوته مجبورم ایدردی .

[1] Petis ours d'histoire ; histoire du moyen âge ; por Ambroise Rendu Fils .

ایشته بویه سنه لرحه دیدیدم . بر مسلمان چو چو غنک اسلامیت و ملیتی بوغاجق طار و قار انلق دولامبا جله ره رهبرک ایتدکاری حالده اولره یابانچی قالمق ایسته دم . بونلرک بر تاریخچه سنی قارالاماغه زمین وزمان مساعده کیل .

هیچ شبهه یوق که ، وخیم بر فلاکت کچر مکده یز . بردانه ده کیل بلکه فلاکتلرک انواعی سور و کله یوروزده بزینته بر صایوروز . ایشته برنجی وهله ده کوزه چارهایان فقط بر کون بوملتی قوللاناجق و تمثیل ایده جک معصوم دماغلرده زهرلی ایزلر بیراقاغه چالیشان واکثریتله ده موفق اولان بواجنی مکتبلری ، بواجنی قومپاره لری ، سور و کله مکده اولدیمز فلاکتلریزک باشنده صایلمایه لایقدر . روم ایلمده وداها بیلمام نره لرده قانلر دوکولویور؛ اورلرده سفالتر تشیر اولونویور؛ طور اغمزده استیلا ایدیلر . بو ، فلاکت صایلیور وایچاننده هر درلومقاومت کوستریلیور . حال بوکه بورلرده اک کوچوک شهرلریزه ، قضالریزه قادار کوک صالمش اولان بواجنی مکتبلر نده دماغلر ، فکرلر هدف اعتبار اولونویور؛ زهرلی مریله حیاتنه صوک ویریلیور ؛ بوکافارشی نه بر تشکی ، نه ده بر مقاومت ، هیچ برشی یوکسلمه یور . آه ! ملتیزک بوتغافلرینی کوردکجه یأسی اویوتقی قابل اولامیور ...

مادام که بولسان وفکر استیلالری ، دینیزک ، میلتیزک علیه قورولش برر صیلبی طوزا قدر؛ بوکافارشی قویق بونی بوزوب ییقمق ، بودین سالکارینه ، بوملتک هر فردینه فرضدر . دوشونویورم که : بولسان وفکر استیلالریزک معروض قالان موجودیتیزی ، بر کون قورومق قایغیسنده بولوناجق اولورسه ق شجاعتیزک فائده سز ، قهرمانلغیزک عبث قالاغی آکلایجغز ؛ طویغزی ، سونکولریغزی دوشمانه قارشی ده کیل کنندی کوسمزه صاپلامش اولاجغز . دینیز ، اکجلی حکمتیه بزه دوشمانلریزک قوللانینی سلاحرله - وحقی فوق العاده لکیله - مجهز بولونماضی امرایدیور . شیمیدی دوشمانلریغز دماغمزه ، روحمزه چلیبالی معارف اردولریله هجوم ایتدکه بزه اولره معارف مدافعه ومقاتله ایتلیز . بویه جه اجنبی مکتبلریزک قارشیسنده مکتب دینه وملیه منزله قلعهر قدر رصین مسلمان مکتبلری فنی وصناعی هر نوع مؤسسات مدنیه بولونیدریمز زمان ، اولرک ازیمچی تأثیرلرندن وطنمیزی قورتارمش اولاجغز . او وقت طبیعیدرکه بودین وفکر عماره سنده بز غالب کلش اولورز . اگر بزم ایچون فرانسز دینی اوکرتمک لازمسه ، اونی کنندی مکتبلرمنده تعلیم ایتلیز . ویاخود دینیزک تعریف ایتدیکم مسلمان مکتبلریغزده دین و ملیت فکری تلقی ایدلرکن صوکر ، اجنبی - میسیونر مکتبلرینه دکل - دارالفنونلرینه دوام وغیرتی بر اهتمام سایه سنده اساس دیوغلر محافظه اونابیلر .

بعضاً ، آنجق ظرافت موداسنه قاییلارق ویاخود یا کلش بر دوشونمله مینی مینی یاور ییچقلرک ایلک تریه لری بویه اجنبی میسیونر مکتبلرندن بکلین بدرلره تصادف اولونیورکه ، آرزمان طرفنده اولدلری کندیلرینه (تکمل ایتش بر بابانک دین و ملیت حسلرینه) دوشمن کوره جک اولان بوزوالیلر ، جدأ بدبختدرلر .

بویه یا کلش بر دوشونجه نک قربانی اولان بدرلر ، منسوب اولدینی مائه ، واولیه بر ملت خسرانه آغلاسون !

عشاق :

هندسه ملکیده دن

م . شادی

دینه قارشی اهل و تکاسامز

« تصیر افکار » ک رومانیا محابر مخصوصی عمر وصفی بکک کوندر دیک مکتوبدن :

«... کوستنجه بی ترک ایتمه دن اول برده رومانیا قرالی (قارول) طرفندن کچن سنه انشاسنه باشلاندیریلان جامی زیارت ایتک ایستدم . جامع ختام بولمش .

ایچنک تزییناتی ده جدأ دلغریب . فقط خارجاً شکل مصاریسی روس اسلوبنده کی کلیسالی آندیریور . ذاتاً کچن سنه یاپیلرکن ده بوکا دقت ایتدم . فقط شوراسی صد هزار تأسفه شایان که جامعک ایچنده فرد واحد یوق . بز مسلمانلرده بر زمانلردن بری نماز ونیازه قارشی بر لاقیدی وارکه بویه کیدلسه ، حتی ممالک اجنبیه ده بویه بو حزین حال کمال تأسفله کوریلور . عجب دینک قوه روحانیسی ، اخلاق ومعنویات اوزرنده کی تأثیراتی هر زماندن زیاده تقدیر ایدلکده اولدینی بوعصرده بزه اولدیکه وظائف دینه منزه قارشی بودرجه مبالاسزلقلر کوستریور؟ اسلامیتک علوتینی ، بتون مؤمنینی بر ملت واحده دست بدست وفاق واتفاق ایتدیر مکده کی قوه مؤثره سنی فضائل سیاسیة واجتماعیه سنی خرسیتیانلر بویه تقدیر ایدوب کاه ستایش ایله ، کاه ده خوف واندیشه ایله بر آورده لسان ایتدکاری حالده بزم دین و ملت منزه قارشی بوغفلتمز ، بواهل و تکاسلمز حکمتی نه در ؟ ایکی اوچ سنه در اوروپاده طولاشیورم . نره یه کیتدمسه ، حریت افکار کمال انتشارده بولندینی جهته بر خیلی نادینلره تصادف ایتدم . فقط هریرده ، اک متمدن اولان یاتخیلرده بویه دینه اهمیت ویرنلری ، دیندار اولانلری وکویا کورینانلری دائماً اکثریتده بولدم . هله حراندیشلکک اک بیوک مکان وزمینی اولقله معروف بولنان پارسده بازار کونلری ، خلقک فوج فوج کلیسالردن چیقیدینی کوردکجه وبالخاصه بو عبادت برورده لر میاننده بر جوق تمیز کیمش ممتاز اطوارلی کنجلر بولندینی مشاهده ایتدکجه نه درجه لرده حیرته قالدیمیزی وعینی زمانده بزم استانبولک غافل کنجلریزک صوک سنه لرده کی احوال مخصوصه لری کوزاوکنه کتیره رک نه درین تأسفلر طویدیمیزی تعریف ایدم . هر نه حال ایسه ؛ سوزی اوزادیورم . فقط بو دین مسئله سی بزم درت سنه لک حیات مشروطیتمده افکار ومطالعاه اک زیاده حاکم اولان ، طوتیلان یا کلش یولاردن طولایی بی اک زیاده مأیوس ایدن بر مسئله اولدینی جهته بویه مناسبت دوشدکجه اویابنده کی دردلری دوکمدکن ، متألمانه بر آرز سولنمکدن منع نفس ایدم...»

مکتب و ملت

اولرینی کنندی اولریله ییقلار

« فته ، اویورور ؛ اویامیرانه الله لعنلر ایتسین »

تورکلک و عربلق جریانلرینه قارشی حقیق مسلمان عرب قارداشلرمنه دوشونویورلر ؛ بوکون یونان ایله بولغار آراسنده تاریخده مثل نام یوق براتحاد کورویورز . بوکونک بوایکی متحدملتی ، نفسلرینه مسلط اولان هوای عدوانی ازدیله ، اسکی کینلری اونوتقی ، اسکی قیظلری کومک ایسته دیلر ویاپدیله ، شیمیدی بومصافاتی تأیید ایتک ایچین اوغراشیورلر .

یونان ، بولغار ... یالکز مذهب وعقیده ده دکل ، اخلاق وعاداتنده متخاصم بولونه کلش ابکی ملت . اویله ایکن بوکون کچمشی اونوتقی سایه سنده مراملرینه ایردیله ؛ اوت ، اولر هرشیثی ، هرشیثی اونوتدیله ، یالکز برشیثی ، اوکلرینه قویدیله ، آکدیله ؛ « صلیب » ی ؛ او ، اورنودوقسک ، قاتولیکک ، پروتستنتک سینه سنده طالغالانان ، هپسی حضورنده آکیلتن « بویوک رمز » ی !

ایشته بورمز ، بوتتمال تثلیث کنندی باشنه یونان ، بولغار ، قازاطاغ ، صرب قزملری بربرلرینه دوکومه دی . یاپاسلر ؛ کنندی باشلرینه اوردکلری بوکوردوکومک سیرعدوانی یالکز - برحکومت مدنیه اولقی اعتباریه - عثمانلی حکومتنه توجیه ایتدیله ، اولرک هدف تعدیسی ؛ تورکک ، کردک ، آناوودک ، ما که دونیالینک ، روسیالینک ، عربک ، مصرلینک ، سودانلینک ، چینلینک ، هندلینک ... الخ ، ایقان مشترکی بولونان « وحدانیت » ک حامل وخازنی اولان بوتون مسلمان کواکسلری اولدی . چونکه (وحدانیت) ، بوتون اهل اسلامک برجامه قدسیه سی در ؛ ناصل که نصاری ، برضا اکبرک (صلیب) اطرافنده عقد اتفاق واتلاف ایدیورلر .